

Događaj od izuzetnog kulturnog i nacionalnog značaja za srpski narod u rasejanju

OSNOVANE KNJIŽEVNE SVEČANOSTI "BLAGOVESTI U ČIKAGU"

Srpska narodna biblioteka u Čikagu, Zadužbina Miluna i Nade Nikolić, nastavlja izuzetnu kulturnu i nacionalnu misiju. Posle pokretanja književne nagrade "Bogorodica Trojeručica", pre četiri godine, ove godine je osnovala Književne svečanosti "Blagovesti u Čikagu", posvećene pesnicima emigrantima. Blagoveštansku besedu govorio je prof dr Bogdan Rakić o pesničkom delu Jovana Dučića i Đorđa Nikolića. Prve Književne svečanosti i pokretanje akcije pomoći Srpknoj književnoj zadruzi i Matici srpskoj popunile su veliku duhovnu i kulturnu prazninu u Čikagu i pokazale da nam nema budućnosti kao narodu bez duhovnog preporoda i okretanju pravim vrednostima. Program je vodila Danijela Domazet.

Prve Književne svečanosti "Blagovesti u Čikagu" održane su na Lazarevu subotu u Sali Saborne crkve Vaskrsenja Hristovog na Palmer Skveru.

Povodom početka ove značajne manifestacije u dijaspori poruke su uputili Njegova svetost patrijarh srpski gospodin Pavle, mitropolit srednjojzpadni Hristofor, vladika Novogračanicki Longin, predsednik Vlade Srbije Vojislav Koštunica, direktori Matice srpske i Srpske Književne zadruge i mnogi drugi. U porukama se ističe da je slogu, zajedništvo, sabornost, toliko potrebnu našem narodu moguće očuvati i negovati ovakvim kulturnim misijama, kakvu je započela Srpska narodna biblioteka u Čikagu.

Vraćanje pravim vrednostima

Prve Književne svečanosti "Blagovesti u Čikagu" privukle su pažnju velikog broja naših sunarodnika. Sala Saborne crkve Vaskrsenja Hristovog na Palmer skveru bila je prepuna. Ostaće upamćeno ovo predivno veče po lepoti poezije, bogatstvu jezika, po pažljivo izatkanom svakom stihu, koji duboko zadire u samu dušu i sudbinu narodnu. Sva naša patnja i tragedija zbog nesloge i podela je u njima i retko koga može ostaviti ravnodušnim. Istine koje pesnici saopštavaju svojim tananim osećanjima ostaju trajno dobro, ali i snažna opomena upućena svima, bez obzira na vreme kada su pesme nastale. Podjednako su savremeni i do bola istiniti i stihovi Jovana Dučića i našeg savremenika Đorđa Nikolića.

Jedna od prisutnih mladih osoba, Milena Kokotović je duboko dirnuta snagom poezije i našom zajedničkom sudbinom glasno prokomentarisala posle književne

večeri: "Bilo je predivno slušati ponovo poeziju Jovana Dučića i stihove Đorđa Nikolića koji ih je lično kazivao, ali se u isto vreme osećam i mnogo tužnom i prosto ne mogu da shvatim odakle ovakva patnja i tuga u nama i svuda oko nas, kao da ne umemo da izađemo iz tog začaranog kruga?"

Tokom ove večeri Matica srpska i Srpska književna zadruga postale su bogatije za preko 150 novih članova, a taj krug će se širiti i dalje, među našim narodom gde god da živi trenutno.

Svečanosti su počele Molitvom i duhovnim pomenom pesnicima Jovanu Dučiću, Rastku Petroviću, Milošu Crnjanskom i ostalim srpskim emigrantskim piscima.

Svečanosti je zvanično otvorio Generalni konzul državne zajednice Srbije i Crne Gore u Čikagu, gospodin Desko Nikitović. Istakao je da se posle tragičnog perioda od 15 godina, stalnog nazadovanja, propadanja i stradanja na svim poljima, kada je najveća šteta naneta kulturi, polako vraćamo pravim vrednostima, a ovakve književne svečanosti prilika su da svetu pokažemo pravo bogatstvo stvoreno na našem jeziku. obraćajući se poštovaocima poezije, paroh Saborne crkve Vaskrsenja Hristovog, protojerej Savo Bosanac, izrazio je nadu da će svečanosti postati tradicionalne i dodao da ovakvi skupovi raduju svakog dobronamernog. Rekao je takođe da je naš poznati pesnik Đorđe Nikolić stasao u hrišćanskoj, pravoslavnoj porodici i da je sa svojom verom uspeo da prebrodi mnoge nedaće, da ostane jak duhom i perom, da suži kao primer mnogima, noseći svoj krst, ne ropćući za sve ono što ga je snašlo u životu, a da je talenat, koji je primio od Boga, umnožio. U ime prestolonaslednika Aleksandra Karađorđevića pozdrave je preneo Prof. dr Nikola Moravčević, član Krunskog saveta. Preneo je i poruke i pozdrave svojih kolega iz Krunskog saveta, akademika Predraga Palavestre i Matije Bečkovića.

Blagovestanska beseda

U centralnom delu svečanosti Blagovestensku besedu govorio je prof dr Bogdan Rakić o pesničkom delu Jovana Dučića i Đorđa Nikolića. Istakao je presudni uticaj Dučićev na mladog pesnika iz

Povodom prvih književnih svečanosti u Čikagu u Sali su bile izložene najvrednije knjige Srpske narodne biblioteke: MIROSLAVLJEVO JEVANĐELJE, fototipsko izdanje najstarijeg i najlepšeg ćirilnog spomenika srpske pismenosti nastalog krajem XII veka.

LIRIKA, bibliografsko izdanje poslednje zbirke pesama Jovana Dučića, knjige koja je izašla iz štampe na Blagovesti, na dan pesnikove smrti, 7. aprila 1943. godine u Geri, Indijana, a koju pesnik nije za života video

ODABRANI STIHOVI, zbirka Miloša Crnjanskog, bibliografsko izdanje Dragana R. Aćimovića, Pariz, 1954. godine

POHVALA KNEZU LAZARU, reprodukcija veza monahinje Jefimije s kraja XIV veka, koja je izložena prvi put van Srbije.

SRPSKE NOVINE, primerak štampan na Krfu 1916. godine u vreme priprema srpske vojske za proboj Solunskog ronta

Šumadije koga je životni put doveo u Čikago.

U prvom susretu velikog pesnika Jovana Dučića i dečaka iz Šumadije Đorđa ima neke simbolike. Poslednja zbirka Dučićeva "Lirika", izašla na dan pesnikove smrti, na Blagovesti 7. aprila 1943. godine u Čikagu, stigla je kao poklon vladike Dionisija svojoj porodici, koja je tada živela u Šumadiji.

- Životne i pesničke sudbine Dučića i Nikolića sretale su se i kasnije, na čudnovat način, sledeći neku obrnutu paralelu. Dučić je odrastao u zapadnim srpskim krajevima, Nikolić u Šumadiji, dok je Dučić upirao pogled stalno prema zapadu, dotle se Nikolić stalno okretao prema istoku, odakle je stigao. Zato Matija Bečković za

poeziju Đorđa Nikolića kaže: "Otišao je iz zemlje kao pesnik koji obećava, a vratio se kao pesnik koji je to obećanje ispunio. Tudjujući nekoliko decenija, pevao je kao da nikada nije ni odlazio". Zajedničko za pesnike Dučića i Nikolića je da je njihovo pesništvo izniklo u sprezi zavičaja i tuđine. Poznato je da je Dučić Nikoliću najčvršći oblik duhovne veze sa otadžbinom, otkrivši mu mogućnost istovetnog postojanja na dva mesta. S toga bi se moglo reći da je Dučić u najvećoj meri odredio njegov pesnički put. Ali nije jedini. Njegaš je takođe imao i ima ogroman uticaj na Đorđa kao pesnika, rekao je profesor Bogdan Rakić.

Ujedno je ove večeri održana i prva američka promocija knjiga Đorđa Nikolića, objavljenih u Srbiji u poslednjih pet godina: Srpska glava, Nebeski vrt, Dopis i U potrazi za Euridikom. Tokom večeri pesnik je nadahnuto, sa puno osećanja pročitao nekoliko najlepših pesama.

Nastavak na strani 28

